

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségébe tartozó egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk ..... fejében kapják .....

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ“ -NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11-13. Telefon: József 6-70

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel ..... kérjük is .....

Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Ügybarátainkhoz és munkatársainkhoz.

Évkönyvünk kibocsátása alkalmával.

A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének és az Országos Állatvédő Egyesületnek az 1912. évről szóló Évkönyve megjelent.

A szövetséges egyesületek valamennyi tagjának — sajnos — nem küldhetünk e kiadványunkból, de közlőnyünk jelen számával együtt küldünk egy-egy példányt az Országos Állatvédő Egyesület alapító és rendes tagjainak. Küldtünk belőle ezenkívül mutatóba szövetséges egyesületeinknek is; ha kívánják, egyes példányokat még küldhetünk az érdeklődők számára.

Az évkönyv legfontosabb része különben, t. i. a május 25-én tartott köz- és nagygyűlés jegyzőkönyve, lapunk júniusi számában is megjelent.

Közli ezenkívül évkönyvünk a szövetség tisztikarának és végrehajtó-bizottságának névsorát, a szövetségbe tartozó egyesületek jelentéseit, az Országos Állatvédő Egyesület nevezetesebb iratait, pénzbeli jutalmait, hagyományait, tiszteleti, alapító és rendes tagjainak névsorát.

A kiadvány inkább a körünkön kívül állók tájékoztatására szolgál, és e lap olvasói, a jó állatvédők, ismerik már ezen évkönyv adatait, de azért hatalmasan emeli önérzeltünket, ha a szép, hetedfél íves könyvet átlapozzuk.

Kérjük azokat, akiknek kezébe jut, méltassák szíves figyelmükre, ismerjék meg és ismerjék tartalmát hírlapokban és élőszóval, beszélgetés során vagy külön előadásra méltatva. Használják föl e kiadványt eszméink terjesztésének egyik eszközéül, egyesületeink felvirágzásának kiváló emeltyűjéül.

Kérjük ez alkalommal az O. Á. V. E. t. tagjait, de szövetséges egyesületeink t. vezetőit és tagjait is, tartsák egyik elsőrendű feladatuknak azt, hogy tevékeny és áldozatrakész híveket szerezzenek, jóakarókat és pártfogókat keressenek, alapító és rendes tagokat gyűjtsenek.

Taggyűjtő ívekkel és egyéb segédeszközökkel szívesen szolgálunk.

Az Országos Állatvédő Egyesület.

Körlevél a szövetséges egyesületekhez járású egyesület alakítása érdekében.

1622/1913.

Tisztelt Társegyesület!

Folyó évi 1118. szám alatt felhívtuk a tisztelt Társegyesületek figyelmét a vidéken elkövetett állatkinzások ellen folytatott akciónk támogatására.

Ideirányuló tevékenységünk közben meggyőződünk arról, hogy állatkinzások, lehet mondani, országsszerte folynak és pedig nem csekély mérték-

ben, azokban a vármegyékben is, melyek székhelyén vagy egyik-másik városában állatvédő egyesület működik. Ez utóbbi körülmények oka az, hogy az állatkinzások megakadályozása olyan teljesen helyi természetű ellenőrzést igényel, mely nagyobb körzetre kiterjedőleg nem gyakorolható.

Ebből az következik, hogy még nem elegendő, ha a vármegyében egy-egy állatvédő egyesület létezik, hanem arra kell törekednünk, hogy lehetőleg minden közigazgatási járásban, sőt népesebb községben alakuljon állatvédő egyesület.

Ugyanezért felkérjük t. Társegyesületeinket,

hogy ahol ezt a viszonyok megengedik, karolják fel szeretettel azt a feladatot, hogy működési körükben, legalább minden közigazgatási járásban és a népesebb városokban és községekben külön állatvédő egyesületek alakuljanak.

Tisztelt Társegyesületeinknek ide irányuló lépéseit részünkről minden kitelhető módon támogatni a legnagyobb készséggel vállalkozunk.

Általánosságban megjegyezni óhajtjuk, hogy eltekintve a fennálló mostoha viszonyoktól az ügy szempontjából sem tartjuk szükségesnek, hogy nagyobb számu tagokból álló egyesületek alakuljanak.

Igénytelen nézetünk szerint csak arról volna szó, hogy az illető járásban, városban vagy községben az a néhány finomabb lelkületű és nagyobb műveltség színvonalán álló ember, aki az állatokkal való emberséges bánásmód társadalmi és etikai jelentősége iránt érzékkel bír, csoportosíttassék, hogy így együtt működve az állatkínzások csökkentése érdekében eredményes küzdelmet folytathasson.

Ahol a megye központján működő társegyesületeink egyike-másika annyi akadállyal találkozónék, hogy egyáltalában nem volna képes ezidőszerint egy-egy járás székhelyén járási egyesületet alakítani, ott legalább a vármegye központján lévő egyesülettel szoros kapcsolatban álló állatvédő bizottságokat alakítana. Ezek a járási bizottságok egy elnökből vagy megbízottból állnának, aki mellé a bizottsági tagok sorakoznának. A vezető elnök gondja volna a bizottság ügyeinek ellátása s ő volna az összekötő kapocs a megyei egyesülettel, ő végezné a levelezést.

Hogy ezekből az ideiglenes szervekből idővel önálló egyesületek alakuljanak, az a helyi viszonyok kedvező fejlődésétől és ezek helyes kihasználásától függ.

Hangsúlyoznunk kell azt, hogy az állatkínzások megakadályozása érdekében folytatott akciónak az az iránya, melyről itt szólunk, t. i. az állatkínzók ellen a hatóságok igénybe vétele, csak félrendszabály, melyet fennálló viszonyok miatt szintén szem előtt kell tartanunk. Az állatvédelem érdekében való tevékenységünk legfontosabb ágazatát mindig csak az a működés képezi, melyet emberségesen érző állatbarátok nevelésére irányuló iskolai akciónk képvisel, mert nem az állatkínző büntetésével, hanem az állatvédő eszmék terjesztésével érhetünk csak el teljes eredményt.

Arra nézve, hogy tisztelt Társegyesületeink jelen kérelmünk érdekében minő lépéseket tegyenek, irányadó útmutatást adni nem áll módunkban, mert erre nézve csakis a helyi viszonyok teljes ismerete nyújthat tájékoztatást, mire nézve t. Társegyesületeink az egyedül illetékesek.

Nagyon kérjük tisztelt Társegyesületeinket, hogy a szóban forgó és mindenestre nagyobb nehézségekkel járó akciót tegyék magukévá, igyekezzenek igénybe venni összeköttetéseiket, továbbá a földmivelésügyi, vallás- és közoktatásügyi miniszteriumok közegeinek közreműködését és szívesked-

jenek bennünket jelen megkeresésünk érdemében kialakult véleményükről és lépéseikről értesíteni.

Tisztelettel maradunk,

Budapest, 1913. július 7.

Fodor Árpád s. k.
tanár, főtítkár.

marosi Máday Izidor s. k.
ny. min. tanácsos, elnök.

Tanfelügyelői körrendelet az állatvédelem érdekében.

Sárosvármegye kir. tanfelügyelője, Szabó Elemér, oly szép és helyes rendeletet adott ki, melyet követendő minta gyanánt teljes egészében közlünk.

474/1913. sz.

Sárosvárm. kir. tanfelügyelőjétől.

Valamennyi sárosvármegyei iskolának.

Az állatvédelem hirdetése a nép- és gyermeknevelésben igen nagy kihatású, a legmagasabb szinten álló pedagógiai eszköz. Megtanítja a gyermeket minden érdek nélkül szeretni a védtelet, a gyöngét, az elhagyatottat; beléoltja a türelmet, az elnézést a gyengébb iránt. Ez pedig minden etika kezdete, a humanizmus alfája és ómegája.

A modern kriminológia számtalanszor kimutatta, hogy az a gyermek, akit sikerült állatbaráttá nevelni, ritkán követ el nagyobb vétséget és jó emberré válik. Ime, az állatvédelem minő nagy befolyással van a közre, a társadalomra, az államra nézve. Ezzel eljutottunk ahhoz a ponthoz, ahol az állatvédelem az embervédelemmel, a gyermekvédelemmel, a patronázssal organikus kölcsönhatásban áll, abba csaknem beleolvad.

A Sárosvármegyei Állat- és Madárvédő Egyesületnek hivatalomhoz intézett felkérése alapján, de saját meggyőződésemtől is vezéreltetve, felhívom tehát a tanítókat, hogy az állatvédelem eszméjének állandó ébrentartása végett lehetőleg minden tantárgy előadása keretében ragadjanak meg minden alkalmat, amellyel az állatvédelem jelentősége a tanulók előtt kiemelhető és az iskolán kívül is buzdítsák az ifjúságot az állatok kímélésére, védelmére, sohasem hagyva szó nélkül, ha valahol ezen eszmével ellenkező ténykedést — állatkínzást — látnak.

A folyvást fejlődő gyermeki lelket, mely nem disztigválja a külvilági benyomásokat, de kritika nélkül magába szívja azokat, nagy mértékben befolyásolják ezek a későbbeni években bekövetkező jellem-
okulásban, ezért szükséges már zsenge korban az állatok iránti könyörületességet a gyermekbe belenevelni.

Eperjes, 1913. március 5-én.

Szabó Elemér s. k.
kir. tanfelügyelő.

Fürdői levél.

Herkulesfürdő, 1913. aug. 15.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

A Kassai Állatvédelem gondjaitól kissé felszabadulva, e festői szép fürdőhelyen tartózkodom már július hótól kezdve családommal együtt, élvezve a természet szép alkotásait, enyhet keresve annak gyógyító hatású só- és kivált kénartalmu forrásaiban, fenséges völgyeiben, jól gondozott erdőségeiben. Ez utóbbiak rengetegeiben kitűnően ápolt szerpentes utak vezetnek fel a legszédítőbb sziklacsúcsokhoz, úgy, hogy még a podegrás öreg asszonyok és férfiak is könnyen kúszhatnak fel azokhoz, hogy az ott kínáló fenséges kilátásban gyönyörködhesseken. Ilyen, sokszor merészebb jellegű kirándulásaim közben hiába keresem a madárdalt, hisz éneklő madaraink Szt.-István napja óta elnémulnak s csak itt-ott lehet némelyikének csipogó hangját hallani, amint a cserjék és fák között eledelt keresnek, hogy a tavaszkor alapított családi életüket fentartsák s a fiatalokat felneveljék. S amidőn ekként a madarak boldog családi élete felett elgondolkozva erdei utamon előre ballagok, kellemes meglepetésben is részesülök. Ugyanis helyenként mesterséges madárfészekedevákat látok a fákon megerősítve, melyeket madarak laknak. Másutt pedig madáretetőkre bukkanok. Ime tehát, Herkulesfürdőben erre is gondolnak? Állatvédő lelkemet ez a váratlanul meglepő tapasztalás kellemesen lepte meg. De jól esett látnom azt is, hogy a fürdőtelep előkelőbb helyein a falba erősített vastablákon magyar és román nyelven a következő hirdetmény olvasható: „Herkules fürdőben és a kincstári egész területen a *madarak és fészkeik* az 1894. évi XII. t.-c. és a törvény erejével bíró 1901. évi 24655/VII. 1. miniszteri rendelet által védve vannak.“ Ime tehát az állatvédelem magasztos tényének hullámai egész az ország legdélibb határait érintik és terjesztik áldásos hatásukat emberre és állatra egyaránt.

Azonban, amikor ezen kedvező tapasztalásomról az „Állatvédelem“-et tájékoztatom, nem hallgathatom el az ellenkező irányú tapasztalásomat sem. Erdei kirándulásaim közben egy közeli községből román parasztokat látok, amint a gyümölcsöt és baromfiakat a faluból a fürdőtelepre behozzák, mert a fürdőt jó részben ezek látják el az élelmiszerek némelyikével, kivált az utóbbiakkal. A meredek és cikornyás hegyi utakon keresztül gyalogszerrel történik a közlekedés s ekként érthető, minő rázkódtatáson megy keresztül az a sok baromfi, melyeket párjával összekötözve, egy nagy görbe dorongra reáakasztva, hátukon — persze fejükkel lefelé cipelnek. Megállítom az atyafiakat s báméskodva hallgatják, hogy azokat a szegény állatokat akként cipelni nem volna szabad. S mekkora volt még a részvétem a szegény állatok iránt, amikor a vevőktől arról értesültem, hogy azok a szegény szárnyasok, amikor a köteléktől feloldatnak, néha három napon át is mozdulatlanok és eszméletlenek maradnak, attól a rázástól és fájdalomtól, melyet átszenvedni kénytelenek. Persze hiába magyaráztam annak az oláh parasztnak,

hogy azt a szegény állatot kimélni kell stb. — Ő azért, amint szemem láthatárán túl érezte magát —, újra csak a megszokott módon vonszolta az állatokat be a fürdőtelepre.

Ilyen és hasonló tapasztalatok indítottak tehát arra, hogy a fürdő igazgatóját (jelenleg Kolozsváry T. min. oszt. tanácsos) felkeressem, akinek a baromfiak humánusabb beszállítását annál is inkább figyelmébe ajánlottam, mert hisz a madarak védelméről az előbb jelzett eszközökkel amugy is gondoskodtak. S mivel fentnevezett fürdőigazgató egyben fürdőbiztos is s mint ilyen az itteni csendőrség rendelkezésére áll, azért megígérte, hogy ezek útján a szárnyas állatok beszállítását ellenőrizteti. Ugyálszik az én közbenjárásom sikeres, mert azóta ha egy-egy románt megszólítok, a fejfelé függő baromfiára figyelmeztetem, azonnal engedelmeskedik az utasításnak. Egy pár esetben alkalmazandó szigorúbb megrendszabályozás s a községekben leendő hirdetések megteszik majd a hatásukat.

Ha állatvédő érdekeimmel majd még valami érdekes dologról értesülök, szíves örömmel informálom a mi „Állatvédelmünket“ — s addig is szívélyes üdvözléssel maradtam

Arányi Antal.

Egyesületi és szövetségi hírek.

Az Országos Állatvédő Egyesület köréből.

Állatkínzás és madárlődözés. *Bonyhád.* Lapunk előbbi számában említést tettünk a bonyhádi postaszállító ellen állatkínzás iránt tett panasz tárgyában a főszolgabíróhoz intézett megkeresésünkről. A főszolgabíró ítéletét az O. Á. V. E.-tel is közölte, mely szerint a hatósági szakértő által teljesített vizsgálat bizonyítja, hogy állatkínzás nem forog fenn. (1775/913)

Csongrád. Lapunk előbbi számában említést tettünk, hogy a csongrádi flóbert-puskások ügyében megkeresést intézett az O. Á. V. E. a főszolgabíróhoz. Az O. Á. V. E.-t a főszolgabíró most értesítette arról, hogy az egyik vádlottat bizonyítékok hiányában felmentette, a másikat azonban a hasznos madarak védelme tekintetében fennálló törvényes rendelkezések értelmében 15 napi elzárásra és 100 korona pénzbírságra ítélte. (1745/1913.)

Rákosszentmihály. Magánfeljelentés érkezett az O. Á. V. E.-hez arról, hogy R. Gy. kertész durva állatkínzást követett el. Az O. Á. V. E. a bejelentett tanuk megnevezése mellett a gödöllői főszolgabíróhoz fordult az eljárás megindítása és az állatkínzás megtorlása végett. (1715/1913.)

Szeged. A Szegedi Naplóban panaszolt állatkínzások orvoslása érdekében az O. Á. V. E. által megkeresett rendőrfőkapitány megnyugtató választ küldött, melyben említést tett, hogy a panaszolt visszasságok alkalmából a rendőrközegek külön is utasítást kapnak. A rendőrfőkapitány jelentésének végszavait a következőkben idézni óhajtjuk: „Kétségtelen azonban, hogy

ügy a hatóságnak, mint a helyi egyletnek szívós munkája mellett is évtizedekre lesz szükség, míg az állatkínzásnak és ikertestvéreinek, a növénypusztításnak esetei a minimumra csökkennek. (1779/1913.)“

Mindszent. A Mindszenti Lapok-ban „Pusztítják az éneklő madarakat“ c. a. az iskolás gyermekek ellen emelnek panaszt. Az O. Á. V. E. a mindszenti főszolgabíróhoz fordult intézkedés végett azzal a további kéressel, hogy az illetékes iskolai hatóságokat és közegeket is figyelmeztesse. (1821/1913.)

Rohonc. A Szombathelyi Ujság „Állatkínzó béresek“ cím alatt hírt adott arról, hogy két megnevezett béres egy tehenet kegyetlenül megkínzott és az ellen tiltakozó gazdát ütlegették. Az O. Á. V. E. a községi főszolgabírói hivatalhoz fordult közelebbi adatok végett, hogy az állatkínzás ellen a további lépéseket megtehesse. 1795/1913.)

Pozsony. A Westungarischer Grenzbote felhőbortó lókinzásokról szóló közleménye nyomán az O. Á. V. E. a város főkapitányához, a bajok orvoslása érdekében megkeresést intézett és erről a lapközlemény beküldése mellett a földművelésügyi miniszter úrhoz is jelentést tett. (1839/1913.)

Hódmezővásárhely. A „Hódmezővásárhely“ c. lap „Állatkínzó fuvaros“ cím alatt lókinzási esetről tett említést, mely közlemény folytán az O. Á. V. E. a hódmezővásárhelyi rendőrfőkapitányt megkereste, hogy a megindított eljárás eredményéről értesítést nyerjen. A nevezett lap szerkesztőjét pedig felkértük, hogy a régebben kezdeményezett, de eredmény nélkül maradt egyesületalakítás érdekében mozgalmat indítson. — (1926/1913.)

Nagykanizsa. Említést tettünk arról hogy a „Zala“ c. lap közlése nyomán megkerestük a nagykanizsai rendőrfőkapitányt, hogy a madarakat üldöző iskolás gyermekek ellen a kellő intézkedéseket tegye meg. A nevezett hirlap elismerő szavak mellett közli iratunkat, valamint azt is, hogy a rendőrfőkapitány a szükséges intézkedéseket megtette, miről egyébiránt az O. Á. V. E-t is értesítette. (1861/1913.)

Vác. A Váci Hirlap augusztus 20-iki számában „Agyonütötte a lovát“ c. a. megjelent közleményben ismertetett állatkínzás révén az O. Á. V. E. a rendőrfőkapitányhoz fordult megkeresésével és a nevezett lap szerkesztőjét felkérte, hogy egy állat- és madárvédő egyesület alakítása érdekében lapjában hangulatot teremtsen. (1888/1912.)

Bótfá. Egy budapesti napilap szerint a Bótfán ujonan felfedezett csepkőbarlangba állítólag egy kutyát bedobtak, mely az említett lap tudósítója szerint egy hét mulva még életben volt. Az O. Á. V. E. a nagyváradi főszolgabíróhoz fordult, hogy a panaszt vizsgálja meg. A főszolgabíró a váradszentmártoni körjegyzőt hívta fel jelentéstételre, aki azt jelentette, hogy „a jelzett kutya hogy bedobatot volna és ki által dobott be, kinyomozható nem volt“. (1674/1913.)

Olaszliszka. A Tokaj Hegyalja c. lap aug. 24-iki számában foglalt hír szerint Olaszliszskán aratómunká-

sok az árvíz által szorított őzet leütöttek. Mivel egyebektől eltekintve ez esetben állatkínzás is forog fenn, az O. Á. V. E. az illetékes főszolgabíróat megkereste, hogy az állatkínzást súlyosbító körülménynek tekintse. (1923/1913.)

A **Kassán** megjelenő Felsőmagyarország c. lap Madárvédelem cím alatt hosszabb közleményt hozott, mely a Kassa város és környéke vadaraínak úgyszólván teljes kiirtását panaszolja. Az O. Á. V. E. azonnal a kassai rendőrfőkapitányhoz fordult a tényállásról értesítést és minél erélyesebb intézkedéseket kért. Erről a lépésről a földművelésügyi miniszter úrhoz jelentést tett, a Kassai Állatvédő Egyesületet és a nevezett lap szerkesztőségét értesítette. (1927/1913.)

Az 1914-iki Gyermeknaptár terjesztése. Az O. Á. V. E. a naptárt bemutatta a földművelésügyi, vallás- és közoktatásügyi miniszter uraknak, a székesfőváros tanácsának, a m. kir. ornithológiai központnak; megküldötte az összes kir. tanfelügyelőségeknek, egyházi hatóságoknak, a székesfővárosi tantszabványoknak, a Julián-egyesületnek, az Országos Gyermekvédő Ligának, a Máv. igazgatóságának, az összes állatvédő egyesületeknek, gyermekek gondozásával foglalkozó jótékony egyesületeknek.

Székesfővárosi madárvédelem fejlesztése. Az O. Á. V. E. elnöksége előzetes szóbeli értekezések folyamán Guckler Károly székesfővárosi erdőmester úrhoz és Hermann Ottó úrhoz, a magyar királyi ornithológiai központ igazgatójához megkeresést intézett, melynek értelmében az utóbbit felkérte, hogy a madárvédelmi intézkedések kiterjesztése, esetleg egy madárvédő telep létesítése érdekében képviselőjét küldje ki, hogy a fővárosi erdőmesterrel helyszíni szemle nyomán további javaslatokat tegyenek, melyeknek elfogadását a székesfővárosnál támogatnók.

Galamblövéverseny Kolozsvárt. Az O. Á. V. E. az Az Ujság című lapból tudomást nyert arról, hogy a szilágymegyei galamblövé egyesület Kolozsvárt galamblövé versenyt tervez, mely körülmény hirlapi vitaközlést is idézett elő. Az O. Á. V. E. a nevezett lap szerkesztőségével közölte a galamblövészetek tárgyában a földművelésügyi miniszter úrhoz intézett felterjesztést. (1892/1913.)

Egyesület alakítás Munkácson. Ferstl Hugó főkönyvelő Munkácson egy állat- és madárvédő egyesület alakítása iránt élénken érdeklődően az O. Á. V. E. őt a szükséges lépések megtételére felkérte és a szükséges nyomtatványokkal ellátta. (1806/1913.)

Madárvédelem Csongrádon. A csongrádi főszolgabíró jelentéséből értesült az O. Á. V. E., hogy Bánó Antal áll. tanító Csongrádon fáradságot nem kímélve buzgólkodik a madárvédelem érdekében. Kezdeményezésére maga a község 50 drb. magánosok pedig mintegy 200 fészekodút helyeztek ki. A község területet bocsátott a tanító rendelkezésére, ahol a hasznos madarak által kedvelt cserjéket és eledelüket képező magokat termelhet. Az O. Á. V. E. a vármegyei tanfelügyelő útján a nevezett tanítónak elismerését fejezte ki. (1832/1913.)

A köpcsényi állatvédő egyesület megalakítása tárgyában az O. Á. V. E. dr. Kovács Lajos pozsonyi városi tisztiorvosnak, a pozsonyi Á. V. E. titkáranak biztató soraira gróf Batthyány László dr. köpcsényi földbirtokoshoz és emberbaráthoz fordult. (1841/1913.)

A szövetséges egyesületek köréből.

A Kassai Állatvédő Egyesület a boldogult Senka József dr. terve szerint tagsági igazolványokat adott ki. Ezek a megbizottak igazolványával azonos célúak és ezeket is ellátja a rendőrfőkapitány pecsétjével és aláírásával. Az igazolványok szövege a következő: „Jelen igazolvány tulajdonosa feljogosított, hogy a város, vagy vármegye területén általa észlelt állatbántalmazás, kíntás s hasonló vétség s ültetvények rongálása esetén, mint törvényileg tiltott cselekményeknek megakadályozása végett közbelépjen s e célból az illetékes rendőrközegeket is igénybe vegye.”

A *Felvidéki Ujság* részletesen ismerteti ezen ujtást, valamint Csörgey Titus Gyakorlati madárvédelmünk 1911.—12.—ben és Gaál István dr. Madárvédelem a magyar középiskolában című fűzetét.

Ugyancsak e lapban közli egy állatbarát azon panaszát, hogy a városi erdőben és lerakodó telepen kegyetlenül kínozzák a kocsisok az elcsigázott lovakat. Ezt az állatkínzást a kassai Állatvédő Egyesület följelentette a rendőrfőkapitánynál.

A Szeged és Vidéke Állatvédő Egyesület f. évi február hó 2-án tartott közgyűlésében néhai elnöke, raggambi Fluck Ferenc, emlékére 500 koronás örök alapítványt létesített azon rendeltetéssel, hogy annak kamatai évente az állatvédelem szolgálatában kintű szegedvárosi rendőrök jutalmazására fordíttassanak. Az egyesület megszűnte esetére az alapítvány összege az Országos Állatvédő Egyesületre száll azzal, hogy az alapítvány neve és rendeltetése továbbra is fenntartassék.

A kiállított alapítólevél a következő lendületes szavakkal emlékszik meg az egyesület volt elnökéről:

„Hódolatát akarja ezzel az egyesület kifejezni érdemdús alapítója és első elnöke nemes emlékével szemben; hangosan és zengzetesen dicséri az ő hervadhatatlan érdemeit az énekesmadarak sok száza, melyeknek dala hangzik a város ligeteiben, berkeiben, környékén és amely hirdeti: „szeressed és állatokat.”

Teljes elismeréssel közöljük a szegedi egyesület intézkedését, mely alakjában és lényegében egyaránt dicséretre és követésre méltó.

A Pozsonyi Állatvédő Egyesület titkáranak, dr. Kovács Lajosnak tollára vall az a cikksorozat, mely „Wanderungen durch unseren Wald“ c. a. a pozsonyi „Grenzbote“ című hírlapban megindult és mely oda irányul, hogy a nagyközönséget a természet szeretetének megnyerje és arra buzdítsa, hogy vásár- és ünnepnapi délutánokat a gyermekek társaságában a természet megfigyelésének és megismerésének szánjanak.

Elismeréssel adózzunk ügybarátunknak, aki annyi eréllyel és kitartással igyekszik a szép és jó iránt hangulatot és érzéket kelteni.

A Miskolci Állatvédő Egyesület titkára, Koncs Sándor tanár, szép cikket irt a Miskolci Napló szept. 7-iki számába a megbizottak intézményéről és felszólítja a miskolci urakat, hogy jelentkezzenek a feladatra.

A pécsi Mecsek-Egyesület Madárvédő Osztályához augusztus 3-án érkezett 122 kor. 50 fill., mely összeget Kiss Emil dr. dárdai kir. közjegyző, mint a Dárda-Villányvidéki Vadásztársulat elnöke adományozta az egyesületnek állat- és madárvédelmi célokra. Az osztály hírlapilag mondott köszönetet a Vadásztársulat minden egyes tagjának, hogy ily szép összeggel áldoztak az állatvédelem nemes eszméjének.

HIREK.

Katonaság és állatvédelem. Kevesen tudják közlünk, hogy az állatvédelem eszméje ugyancsak hódít a katonaságnál is. A legújabb véderőtörvény utasításokat ad az ujoncnak és póttartalékosoknak a közös hadsereg, valamint a honvédség különböző fegyvernemeihez való kiválasztására és beosztására. Ebben világosan ki van mondva, hogy nyereségvágyból elkövetett vétség vagy durvaság miatt már bíróilag büntetett ujoncokat a méneskarhoz való beosztásból ki kell zárni. Ennek pedig nincs és nem lehet más oka, mint az, hogy aki az állatok ellen elkövetett durvaságért már büntetve volt, a reábízott lovakat is kínozná. Tehát a katonaság is nagy figyelembe veszi az állatvédelmet. *K. Nagy Sándor.*

A győri városháza galambjai e haladó város tisztviselői részéről állatbarát dédelgetésben részesülnek. A szép városháza tornyocskáiban és ékítményeiben megfelelő szállást találnak és a hivatalok ablakpárkányain bőséges eleséget, melyet a szomszéd bíróság tisztviselői és a közönség is pótol.

A flaubert-puskák alkonya cimen a Szabolcsi Hírek közli azt az örvendetes tényt, hogy a nyiregyházi rendőrség a fegyverviselési engedély kötelezettségét a flaubert-fegyverekre is kiterjesztette és igen szigorúan jár el az engedély megadása körül. A madarakat lövöldöző suhancok fegyvereit elkozza és tulajdonosaikat megbünteti. A lap annak a reményének ad kifejezést, hogy ha folytonos éber figyelemmel fog eljárni a rendőrség, mint eddig, (a napokban is kobozott el a detektív 2 fegyvert) dalosabbak lesznek a berkek. 1791/1913.

Állatvédelem Kolozsvárt. Kolozsvár város tanácsa az idén is lelkes felhívásban fordul a város polgárságához, melyben a város által a parkokban felállítandó fészekodvakat és madáretetőket a közönség pártfogásába ajánlja. Kéri a közönséget a városi tanács arra is, hogy ne engedjék meg, hogy suhancok a madarakat pusztítsák s ez által a rovarok okozta rengeteg kárt rászabadítsák az országra. (1798/1913.)

KÜLFÖLD.

Állatvédő törvény Olaszországban. A törvényhozás által elfogadott legújabb törvény szerint tilos öreg és beteg állatoknak igavonásra való használata. Tiltja a kegyetlen látványosságokat és a fölösleges állatkínzást, kivált szállításuk alkalmával. Tiltja továbbá madárfogás céljából a madarak megvakítását és a viviszekciót csak a főiskolák tanárainak és magántanárainak engedni meg.

Állatvédők Szt. Pétervárott. A Tierfreund c. folyóirat 1913. évi 8—9. számából megtudjuk, hogy Szt.-Pétervárott a közuti vasut kocsijai elé még lovak vannak fogva, melyek egy része a lehető legsanyarubb állapotban van. Megtudjuk továbbá, hogy az orosz fővárosban állatvédő egyesület létezik, mely ismételve szorgalmazta a lókérdés megszüntetését. Végre a rendőrséggel egyetértve, az állatvédő egyesület tagjai egy szép napon a végkép lezsarolt szegény lovakat egyszerűen kifogták a kocsikból. Ezen az alapon a közuti vasuti vállalat kiegyezett az állatvédő egyesülettel, aznap folytathatta a közlekedést, de megszüntette a lezsarolt lovak alkalmazását.

Állatok ideális szállításáról volna szó, ha a dolog kivihető, amiről a Luzerner Tagblatt 1913. július 11-iki száma tesz említést, u. m.: „Közhírré tesszük, hogy tehenek Spanyolországba Franciaországon át szállíthatók ólomzárral ellátott kocsikban, ha lehetővé van téve, hogy az állatokat útközben etessék, itassák, fejjék és egyébként is gondozzák“. (Anwalt der Tiere 1913. VII—VIII.)

Csonkított farku lovakat Nagybritannia hadi kormánya az állatvédő egyesület kérésére csak szükség esetében alkalmaz a hadsergeben és kijelentette, hogy 3 év múlva egyáltalában nem fogad el csonkított farku lovakat.

Bányalovak védelme. Nagybritanniában panaszolták állatvédők, hogy a vasárnapi munkaszünet jótéteményében a bányalovakat nem részesítik, amennyiben otthagyják őket az örök sötét bányában, hol csakhamar megvakulnak. Ezzel szemben Pennsylvániában a bányalovakat minden vasárnap kihozzák a napvilágra. Egyébiránt az angol állatvédő törvényes rendelkezések szabályokat foglalnak magukban legújabbban arra nézve is, hogy a bányalovakkal miképpen kell bánni az állatvédelem szempontjából. Ez állatvédő szabályok végrehajtásának ellenőrzése céljából az angol kormány mostanában hat külön tisztviselőt alkalmazott, akiknek az a feladatuk, hogy a bányalovak javára hozott állatvédő szabályok végrehajtására felügyeljenek. (Anwalt der Tiere 1913. VII.—VIII.)

Új madárvédő központ Németországban. Baden nagyhercegségben Freiburg városban madárvédő telepet alapítottak, melyet az állam, a város, a környékbeli községek és egyesek anyagilag is támogatnak. Freiburg város a telepnek 4 hektár erdőt engedett át abból a célból, hogy gyakorlati madárvédő mintatelepet létesítsenek. Az állam hivatalos jelleggel látta el az új intézményt. (1851/1913.)

A római állatvédő egyesület, melyet mint — tudva van — angol eréllyel és pénzzel tartanak fenn, abban a szerencsés helyzetben van, hogy állatvédő felügyelőit, és pedig a javát a vidéki vásárokról is kiküldi. Ezeket a közveket kiszolgált karabínierikből szemelik ki, akik a néppel bánni, annak imponálni képesek. Ezek a közvegek a vásárterekhez vezető bejáró előtt tartózkodnak és ott szigorúan szemmel tartják, illetőleg elkobozzák az állatkínzó szerszámokat és megteszik a szükséges feljelentéseket.

Madárvédelem a tübingiai erdőben. Ez az erdő több német állam területét érinti. A német birodalmi törvényes rendelkezések, melyek nagyon is enyhék, nem védik meg teljesen a madárvilágot. Azért a koburg—gothai kormány külön rendeletet bocsátott ki, mely 40 év tartamára a madárvédelmi birodalmi törvényben foglalt határozatok szigorításával a hasznos madarak védelmét megfelelőbben biztosítja és azok nagy részét feltétlen kíméletben részesíti. (1638—1913.)

KÜLÖNFÉLÉK.

A német császárné macskái. A német császárné nagy állatbarát és Potsdamban az Európában még ritkaságba menő sziami macskákat tenyésztí. Ez a macskafajta állítólag Sziamban is csak a császár tulajdonában van. Szép és tisztavérű példányokért állítólag 5000—6000 koronát fizettek állatkereskedők Párisban. A német császárné nemrégiben egy szép sziami macskát a berlini állatkertnek ajándékozott.

Természetvédelem Németországban. A német császár a „Verein für Naturschutzpark“ c. egyesületnek a tervezett nemzeti parkok céljaira magánpénztárából 50000 márkát adományozott.

Vágóhid és művészet. A napilapok hirei szerint Gaston Carré rajztanár egy eredeti ötletet valósított meg, amennyiben növendékeinek a vangirardi vágóhidon tart leckéket az állatok rajzairól és mintázásáról. A nevezett rajztanár művészeti célja mellett még az a remény is vezérli, hogy gyakori jelenlétével a vágóhidon némi hatást fog gyakorolni a vágóhid személyzetére és a mészárosokra oly irányban, hogy az állatokkal emberségesen bánjanak.

Idyll a lóistállóban. Ez alatt a cím alatt egy német folyóiratban olvassuk, hogy Arnsbergben W. Hörster szállító istállójában egy szopós csikót a kanca nem enged magához és az anyát pótolja egy kecske, mely annyiszor, ahányszor kell, az istállóban levő ládára felszökik s a csikót megszojtatja. (Dortmunder Zeitung 1913. VI. 10.)

A szarvasbogár üldözése. A természetvédelemnek folyton és örvedetesen szaporodó barátai most több német ujságban és folyóiratban felszólalnak és tiltakoznak a szarvasbogár ellen újabban folyó hadjárat ellen. Ez a minden tekintetben ártatlan és nagyon szép bogár nem igen gyakori és most rendszeresen üldözik azért, hogy díszműmunkák ékítésére felhasználják. (1852/1913.)

Amerikai állatbarátok őrületei. Azt kell hinnünk, hogy azoknál, akik nem dolgoznak és nem szereznek, a vagyon nagyságával fordított arányban fogy a jözan ész. A W. J. szerint Chicagóban Mrs. Vauriernak van egy Theo nevezetű kedvec kutyája, ennek egy 4 szobás lakása, egy tollas párnákkal megtömött hálószobája, ebédlő, fürdőszoba és mindenféle kutyacsemegékkel ellátott konyha. A drága Theoról ápolója minap néhány lépésnyire lakásától levette a szájkosarat. A gypmester legénye ott termelt és a többi alantas rétegbeli kutyákkal összezárta. A felháborodott hölgynek sikerült Theót csakhamar visszaszerezni, de az előkelő kutyáját ért inzultus hatása alatt agitációt indít, hogy a legközelebbi választások alkalmával reformot létesítsenek a kutyafogdosás rendszerében. — Egy másik milliárdos özvegy Mrs Packy Brooklunból egy csimpanzt fogadott kedvencévé, mely James név alatt réme volt az egész háznépnek, szeszélyeinek és csínyjeinek révén. James végre úrnőjének nagy fájdalomra kimúlt és az úrnő egy elsőrendű művésszel elkészíttette a majomnak bronzszobrát és azt parknagyságú kertjében felavattatta. A szobor leleplezése nagyszámú meghívottak jelenlétében nagy ünnepélyességgel ment végbe; volt zene, számos szónoklat, díszlakoma, végül a közjegyző tudomására hozta a jelenlevőknek az úrnő végrendeletét, melyben kikötötte, hogy örökösei a szobrot tiszteltben tartásák.

Seregély gombóccal. A „Frankfurter Zeitung“ egy levelezője írja, hogy ha az ember a Meiningen vagy Reuss vidékeit beutazza, a sok csinos és gondosan ápoló házi kertben feles számban talál seregély kalitkákat és bár szabadságra szokott madarak kalitkában tartását csak kárhóztatni lehet, mindazonáltal örül az ember a nagy szeretetnek, mellyel az ottani lakosok a madarak iránt viselkednek. De az öröm hamar keserűséggé válik. A levelező egy asszonyt, kinek apró kertjében vagy harminc seregélykalitka díszlett, megkérdezte, hogy miért kedveli ennyi madár közül éppen a seregélyt. Az asszony azt válaszolta, hogy a seregély még egy gyöngye galambnál is izletesebb étel, kivált gombóccal. Ez az étel korcsmákban és vendéglőkben is kapható. (Ime a madárkedvelők egy különös fajtája.) (1094/1913.)

A vadászat korlátozása Német-Kelet-Afrikában. A német uralom alatt álló területeken a hatóság új törvényes intézkedéseket tett abból a célból, hogy a kíméletet érdemlő és a korlátlan vadászás által kipusztulással fenyegetett állatfajok üldözése a lehetőségig korlátoztassék. Tilos többek között a struccok, koronásdaruk, baglyok, a kígyászkeselyű, döggeselelyű lővése, fogása és tojásaik elszedése, tilos a gorilla, csimpánz, továbbá az orrszarvú, zebra, giráf, viziló borjainak, illetőleg kicsinyeinek lövése, továbbá az összes anyaállatoké, ha mellettük van kicsinyük stb. Az állatfajok becse szerint meg van állapítva, hogy egy vadászatra jogosító jegy után hány darabot szabad elejteni, mely szám 2—10-ig terjed. Az anyaállatok kettőt számítanak. (1334/1913.)

Élő állatokkal végzett tudományos kísérletek határvonalai. A Németbirodalom állatvédő egyesületeinek szövetsége tudvalévőleg pályázatot hirdetett annak a kérdésnek eldöntésére, hogy az állatvédelem érdekében miként lennének az élő állatokkal végzett tudományos kísérletek határvonalai megállapítandók. A beérkezett pályamunkák közül az első kétezer márkás díjat dr. Lechmann Rikárd orvosnak, második 1000 márkás díjat dr. Fischer-Defoy Werner orvosnak ítelték oda. Ezek a díjazott munkák Wagner Ferencnél Leipzigben fognak megjelenni.

Világító tornyok és a madarak. Lapunkban már említettük, hogy a világító tornyok körül tömegesen pusztuló madarak megmentése érdekében kísérletet tettek a világító tornyokon oly állványok alkalmazásával, melyen a madarak megpihenhetnek. Ezeket a kísérleteket most Hollandiában folytatták és legutóbb az Angol Állat- és Madárvédő Egyesület kapott a kormánytól engedélyt, hogy világító tornyokon idevágó kísérleteket tegyen. A kísérleteknek jelentősége van, mert megállapították, hogy az alkalmazott állványokon egy-egy éjjelen 2000—3000 madár fordul meg és pedig úgyszólván valamennyi földművelésre nézve hasznos. (1591—1913.)

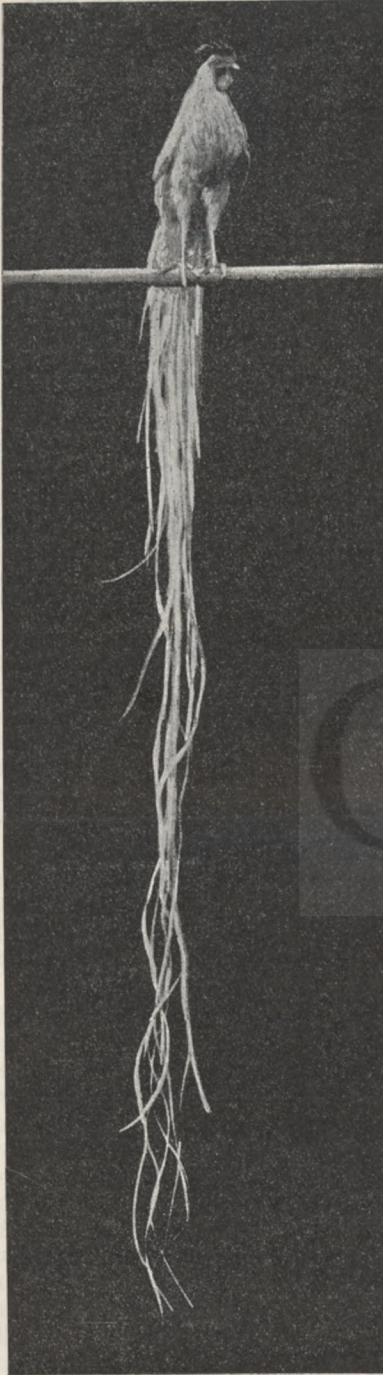
A természetvédelem ellen. Berlinben f. é augusztus hóban tartották közös gyűlésüket a német, osztrák és magyar méhészek. A gyűlés alkalmából kiállítás is rendeztek, melyen többek között a méhek ellenségei is szerepeltek. Ezek sorában kiállították többek között énekes és a földművelésre nézve hasznos madaraink több fajtát, részint élő, részint kitömött példányokban. Egon Freiherr von Kapherr a Deutscher Tageszeitungban maró szatírával ostromozza ezt az egyoldalú túlbuzgóságot, mely a méhészeket úgyszólván buzdítja arra, hogy legkedvesebb és leghasznosabb madarainkat lepuffantsa. „Ez embereknek bűnös túlbuzgósága, — írja báró Kapherr — mely a jó Isten természetvilágát mindenáron korrigálandónak véli, már eddig is pusztulást okozott mezeinken és erdeinkben.“ (1786/1913.)

GYERMEKEKNEK.

Egy csudamadár.

Gyermekek! Ha majd megnőtök és ismerni tanultjátok az állattanban az állatok egész világát, csudásnálcsudásabb teremtményekről fogtok ott képet alkothatni, a bámulatos nagyságotól a parányi kicsinyig s az ijesztő csufoktól a gyönyörűséget okozó szépepig.

Ha hatalmamban volna, elvonulatnám előttetek élő állapotban mind a legcsudásabbakat. De nincs módomban. Ha állatsereglet van vagy lesz lakóhelyteken vagy annak közelében, nézzétek meg. Abban is van sok érdekes állat. Még több a budapesti szép

állatkertben, ahova esetleg felkerülhetnek iskolai szünidőben.

Én mostan imé képben bemutatok nektek egy valóságos csudamadarat, a „japáni fönixsz” nevű tyuk-fajtának egy kakasát. Ennek az aránylag igen kis, de nagyon formás testű madárnak, mint észrevehetitek, bámulatra méltó hosszú farka van. Megnő 3 métert meghaladó hosszúságig is.

Hát ugyan bizony, hová lesz az a kis madár az ő csudásan hosszú farkával? Tudjátok: az amolyan díszmadár ott Japánországban, a melyet asszony, leánynepek, nagy öröme a gyermekeknek is, oly magas kalickában tartanak és gondoznak, — amelynek a mélysége afenekig több, mint a fark hossza. Hát azért nincs ez a madár mégse örökös fogságban: a jószívű japán gyermekek minden nap kibocsátják a szobában, az előcsarnokban járkálásra, röpkedésre, de ilyenkor farka tollait tövüktől a hegyükig becsavargatják selyempapirosba, nehogy összeborzolódjék, nehogy valamibe beleakadjon, nehogy ékességétől megfosztódjék. No, hát nem szép madár, nem csodás madár ez?

Mo.

TARTALOM: Ügybarátainkhoz és munkatársainkhoz. — Körlevél a szövetséges egyesületekhez járási egyesületek alakítása érdekében. — Tanfelügyelői körlevelet az állatvédelem érdekében. — Fürdői levél. — *Egyesületi és szövetségi hírek:* Az Országos Állatvédő Egyesület köréből: Állatkinzés és madárüldözés. — Az 1914-iki Gyermeknapjár terjesztése. — Székesfővárosi madárvédelem fejlesztése. — Galambblövőverseny Kolozsvárt. — Egyesületalakítás Munkácson. — Madárvédelem Csongrádon. — Köpcsényi állatvédő egyesület. — *A szövetséges egyesületek köréből:* A Kassai Állatvédő Egyesület. — A Szeged és Vidéke Állatvédő Egyesület. — A Pozsonyi Állatvédő Egyesület. — A Miskolci Állatvédő Egyesület. — A pécsi Mecsek-Egyesület Madárvédő Osztálya. — *Hírek:* Katonaság és állatvédelem. — A győri városháza galambjai. — A flaubertpuskák alkonya. — Állatvédelem Kolozsvárt. — *Külföld:* Állatvédő törvény Olaszországban. — Állatvédők Szt.-Pétervárott. — Állatok ideális szállításáról. — Csonkitott farku lovak. — Bányalovak védelme. — Új madárvédő központ Németországban. — A római állatvédő egyesület. — Madárvédelem a türingiai erdőben. — *Különjélek:* A német császárné macskái. — Természetvédelem Németországban. — Vágóhíd és művészet. — Idyll a lóistállóban. — A szarvasbogár üldözése. — Amerikai állatbarátok örületei. — Seregély gombóccal. — A vadászat korlátozása Német-Kelet-Afrikában. — Elő állatokkal végzett tudományos kísérletek határvonalai. — Világító tornyok és a madarak. — A természetvédelem ellen. — *Gyermekeknek:* Egy csudamadár.

Szerkeszti FODOR ÁRPÁD áll. főgimn. tanár,
az O. Á. V. E. főtítkára, felelős szerkesztő.

Az Országos Állatvédő Egyesület helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Ára 1 kor.

MÁDAY IZIDOR. Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 1 kor.

Ugyanaz, német nyelven. Ára 1 kor.

MÁDAY-CERNEL. Madárvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 3 kor.

Ugyanaz, német nyelven, 2 kor. 40 fill.

MONOSTORI KÁROLY. Lógondozás. Ára 60 fill.

K. NAGY SÁNDOR. Az ember és a kutya. Védekezés a veszély ellen. 3-ik kiadás. Ára 1 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Ne bántsát az állatot! Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Ára 3 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Állatvédők törvénykönyve. Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. 4-ik bővített kiadás. Ára 2 kor.

SZ. NAGY SÁNDOR. A latorcavölgyi pap. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 korona helyett 1 kor.

BENEDEK ELEK, TURI M. ISTVÁN, PÓSA LAJOS, FÖLDES GÉZA. Elbeszélések az állatvilág köréből. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 kor. helyett 1 kor.

B. BÜTTNER LINA. Szabadság földön, égen! Elbeszélés az ifjuság számára. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 3 kor. helyett 2 kor.

CERNEL ISTVÁN. Az okszerű madárvédelem eszközei. Ára 30 fill.

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségébe tartozó egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk ..... fejében kapják! .....

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ”-NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11–13. Telefon: József 6–70

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel ..... kérjük is .....
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

A budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának rendelete az O. Á. V. E. megbízottai ügyében.

25761. sz.

RENDELET.

Az Országos Állatvédő Egyesület az állatkínzások hathatósabb megakadályozása céljából 88 megbízottja részére igazolványt adott ki, melyeket aláírással láttam el.

Az igazolvány szövege sárga kartonlapon a következő:

.....sz.
Igazolvány
..... úr ..... állása (lakik: .....)
az Országos Állatvédő Egyesület megbízottja részére.
Érvényes az 19..... évre.

Budapest, 191.....
titkár PH. elnök.

Utasítom a rendőrközegeket, hogy ezen igazolvány felmutatójának felhívására az állatkínzás megakadályozása végett a fennálló törvények és szabályok értelmében szabályszerűen és megfelelő előzékenységgel járjanak el.

Budapest, 191.....
PH. Főkapitány.

Ennek közlése mellett felhívom a ker. kapitányságokat és a rendőrpáncsnokságot, utasítsák közegeiket arra, hogy az ily igazolvánnyal bíró megbízottakat működésükben hathatósan támogassák és az eljárásuk közben felmerülő nehézségeket a lehetőség szerint elhárítani törekedjenek.

Budapest, 1913. évi augusztus hó 31-én.

Krecsányi Kálmán s. k.
főkapitányhelyettes.

Irodalmi pályázat a madarak és fák napja tárgyában.

1964/1913.

Az 1906. évben az Országos Állatvédő Egyesület kötelezettséget vállalt aziránt, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által a népiskolákban rendszerített madarak és fák napjának mielőbbi meghonosítása érdekében a néptanítók megfelelő útmutatásokkal és mintaelőadásokkal fogja ellátni.

Az O. Á. V. E. ebből folyólag ezúttal új pályázatot hirdet oly munkák irására, melyek a madarak és fák napjának miként való ünneplésére nézve a néptanítóknak mintaelőadásokban útmutatást nyújtani alkalmasak.

A madarak és fák napjáról szóló rendelet értelmében egy külön nap lenne szentelve annak, hogy a tanító a madarak természetével, jelentőségével, védelmüknek szükséges voltával az ifjúságot megismertesse, ezzel kapcsolatban a fák és cserjék jelentőségét megmagyarázza.

A pályázóktól oly a gyermekek felfogásához mért előadás kidolgozását várjuk, mely a napnak jelentőségét minden vonatkozásában kifejtse, az egész természet védelmének hirdetésével a lelkek szelidítésére irányuljon és a napnak úgyszólván ünnepi előadása legyen.

A pályaművek terjedelme egy fél nyomtatott ívről nagyobb ne legyen.

Minden pályázó a jelével ellátott pályamunkát a szerző nevét és lakcímét rejtő és kívül hasonló jelével ellátott zárt boríték kíséretében az Országos Állatvédő Egyesülethez (Budapest, IX., Ernő-u. 11–13.) legkésőbb november 30-áig küldje be.

A beérkező dolgozatokat külön e végre alakított bizottság fogja elbírálni.

A megfelelőeknek talált pályaművek legjobbjának szerzője 200 koronával, az ezután következő munka szerzője 150 koronával fog díjaztatni.

Az ezekkel a díjakkal kitüntetett pályaművek az Országos Állatvédő Egyesület tulajdonát képezik és a madarak és fák napjáról szóló 1913-diki iskolai jelentések évkönyvében fognak közzétetni úgy, hogy azok mindama tanítók kezébe jussanak, akik a nap ünneplésében közreműködtek.

A kitűzött határidőig beérkezett pályaművek, valamint annak idején a jutalmazottak jegyzéke az Állatvédelem c. folyóiratban és a Néptanítók Lapjában fog közzétetni.

Budapest, 1913 szeptember 11.

Az Országos Állatvédő Egyesület nevében:

Fodor Árpád
áll. főgimn. tanár, főtítkár.

Máday Izidor
ny. min. tanácsos, elnök.